

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

13. veljače 2014.*

„Prethodno pitanje – Članak 49. UFEU-a, članak 101. UFEU-a i članak 102. UFEU-a –
Djelatnost iznajmljivanja automobila s vozačem – Potpuno unutarnja situacija – Nadležnost Suda –
Dopuštenost pitanja“

U spojenim predmetima C-419/12 i C-420/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italija), odlukama od 20. lipnja 2012., koje je Sud zaprimio 14. rujna 2012., u postupcima

Crono Service scarl i dr. (C-419/12),

Anitrav – Associazione Nazionale Imprese Trasporto Viaggiatori (C-420/12)

protiv

Roma Capitale,

Regione Lazio (C-420/12),

uz sudjelovanje:

UGL Taxi – Unione Generale del Lavoro Taxi i dr.,

Codacons – Coordinamento delle associazioni per la tutela dell’ambiente e dei diritti degli utenti e consumatori (C-420/12),

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh (izvjestitelj), C. Toader i E. Jarašiūnas, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Impellizzeri, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 19. lipnja 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Crono Service scarl i dr., P. Troianiello, *avvocato*,

* Jezik postupka: talijanski

- za Anitrav – Associazione Nazionale Imprese Trasporto Viaggiatori, M. Piancatelli i V. Porro, *avvocati*,
 - za Roma Capitale, R. Rocchi i A. Rizzo, *avvocati*,
 - za UGL Taxi – Unione Generale del Lavoro Taxi i dr., N. Moravia i M. Giustiniani, *avvocati*,
 - za Europsku komisiju, F. Moro i J. Hottiaux, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi 26. rujna 2013.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 3. UEU-a te članka 3. do 6. UFEU-a, 49. UFEU-a, 101. UFEU-a i 102. UFEU-a.
- 2 Zahtjevi su podneseni u okviru sporova između, s jedne strane, Crono Service scarl i sto jedanaest drugih tužitelja protiv Roma Capitale te, s druge strane, Anitrav – Associazione Nazionale Imprese Trasporto Viaggiatori protiv Roma Capitale i (protiv) Regione Lazio, u vezi s uređenjem obavljanja djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem (*noleggjo con conducente*, u daljnjem tekstu: iznajmljivanje vozila s vozačem).

Talijansko pravo

Nacionalno zakonodavstvo

- 3 Članak 1. zakona br. 21 od 15. siječnja 1992. o okvirnom zakonu o prijevozu osoba izvanlinijskim javnim automobilskim prijevozom (GURI br. 18 od 23. siječnja 1992.), kako je izmijenjen dekretom-zakonom br. 207 od 30. prosinca 2008. (GURI br. 304 od 31. prosinca 2008.), nakon izmjene kodificiran zakonom br. 14 od 27. veljače 2009. (redovni dodatak GURI-ju br. 49 od 28. veljače 2009., u daljnjem tekstu: zakon br. 21/1992), određuje „usluge javnog izvanlinijskog prijevoza“ kao „one koje se odnose na kolektivni ili individualni prijevoz osoba, sa svrhom da nadopune i pojačaju javni linijski prijevoz“.
- 4 Članak 3. zakona br. 21/1992 određuje:
 - „1. Usluga iznajmljivanja [...] vozila s vozačem namijenjena je točno određenom korisniku, koji u tu svrhu upućuje zahtjev garaži radi usluge određene u pogledu trajanja ili trase.
 2. Predmetna vozila moraju se parkirati unutar garaže [...]
 3. Sjedište prijevoznika kao i garaža moraju biti smješteni isključivo na području općine koja je izdala dozvolu.“
- 5 Članak 4. navedenog zakona određuje da, „nakon što su definirale kriterije koje općine moraju poštovati pri sastavljanju svojih propisa o obavljanju javnih djelatnosti izvanlinijskog prometa, regije prepuštaju lokalnim jedinicama izvršavanje upravnih izvršnih funkcija [...] radi dobivanja cjelovite slike javnog izvanlinijskog prijevoza integriranog s drugim načinima prijevoza u okviru gospodarskog i

teritorijalnog planiranja“te da, „poštujući regionalne propise, lokalne jedinice kojima je povjereno izvršavanje upravnih funkcija [...] uređuju obavljanje javne djelatnosti izvanlinijskog prijevoza putem posebnih propisa, ujednačenih osobito na regionalnoj razini radi veće racionalizacije i efikasnosti“.

6 Članak 5. stavak 1. navedenog zakona određuje:

„Donoseći propise o izvršavanju javne djelatnosti izvanlinijskog prijevoza, općine određuju:

a) broj i tip vozila [...] namijenjenih svakoj usluzi;

[...]

d) kriterije i uvjete za izdavanje licencije za obavljanje usluga taksija i dozvole za obavljanje usluga iznajmljivanja vozila [...] s vozačem.“

7 Članak 5.a zakona br. 21/1992, naslovljen „Pristup na područja drugih općina“, omogućuje općinama da vlasnicima dozvola koje su izdale druge općine urede pristup na svoje područje ili osobito na svoja područja s ograničenjima prometa (*Zone a traffico limitato*, u daljnjem tekstu: ZTL), „uz prethodno obavještanje i izjavu danu pod punom odgovornošću da poštuju i ispunjavaju pretpostavke djelovanja predviđene ovim zakonom te uz davanje podataka o usluzi o kojoj se obavještava i/ili za koju se plaća pristojba za pristup“.

8 Prema odredbi članka 8. zakona br. 21/1992:

„1. Licenciju za obavljanje usluga taksija i dozvolu za obavljanje usluga iznajmljivanja [...] vozila s vozačem izdaju općinske uprave temeljem natječaja osobama koje su vlasnici vozila [...] ili koje njime raspolažu temeljem *leasinga*; te osobe mogu djelatnost obavljati samostalno ili zajednički.

2. Licencija ili dozvola odnosi se samo na jedno vozilo [...]. Jedna osoba može [...] kumulirati više dozvola u svrhu obavljanja usluga iznajmljivanja vozila s vozačem. [...]

3. Da bi se dobila i sačuvala dozvola za pružanje usluga iznajmljivanja vozila s vozačem, obvezno je na temelju valjane pravne osnove raspolagati sjedištem, garažom [...] smještenima na području općine koja je izdala ovlaštenje.“

9 Članak 11. stavak 4. zakona br. 21/1992 određuje:

„Narudžbe za prijevoz vozilom s vozačem registriraju se kod dotičnih garaža. Započinjanje i dovršavanje svake usluge iznajmljivanja vozila s vozačem mora se odvijati u garaži smještenoj u općini koja je izdala dozvolu s povratkom u istu, dok korisnikovo preuzimanje i njegov dolazak na odredište mogu uslijediti i na području drugih općina.“

Regionalno zakonodavstvo Lacija

10 Članak 5. regionalnog zakona Lacija br. 58 od 26. listopada 1993., koji sadrži odredbe koje se odnose na obavljanje djelatnosti izvanlinijskog javnog prijevoza te pravila o ulozi vozača u izvanlinijskom javnom prijevozu navedene u članku 6. zakona br. 21 od 15. siječnja 1992. (*Bollettino ufficiale della Regione*

Lazio br. 31. od 10. studenoga 1993.), kako je izmijenjen člankom 58. regionalnog zakona Lacija br. 27 od 28. prosinca 2006. (redovni dodatak br. 5 uz *Bollettino ufficiale della Regione Lazio* br. 36 od 30. prosinca 2006., u daljnjem tekstu: regionalni zakon br. 58/1993), određuje:

„Usluga iznajmljivanja vozila s vozačem namijenjena je točno određenom korisniku koji u sjedište prijevoznika upućuje zahtjev za uslugu određenu svojim trajanjem ili trasom. Korisnikovo preuzimanje ili početak usluge odvijaju se unutar područja općine koja je izdala dozvolu. Prijevoz se obavlja prema bilo kojem odredištu. Vozila se parkiraju unutar garaže.“

- 11 Članak 10. regionalnog zakona br. 58/1993, naslovljen „Obveze vlasnika licencije za obavljanje usluga taksija i dozvola za pružanje usluga iznajmljivanja vozila s vozačem“, u svojem stavku 2. određuje:

„Ne dovodeći u pitanje ono što je predviđeno [...], korisnikovo preuzimanje i početak pružanja usluge odvijaju se isključivo na području općine koja je izdala licenciju ili dozvolu te se obavlja prema bilo kojem odredištu, uz prethodnu suglasnost vozača za odredišta izvan općinskog područja.“

- 12 Člankom 13.a navedenog zakona utvrđeni su kriteriji za izračun broja licencija za taksi i dozvola za obavljanje usluga iznajmljivanja vozila s vozačem na određenom području. Sukladno toj odredbi:

„1. Provincija određuje kriterije koje općine moraju poštovati u svrhu izračuna lokalne potrebe za uslugama taksija i za iznajmljivanjem vozila [...] s vozačem te za utvrđivanje – u propisima iz članka 14. – broja vozila [...] potrebnih za pružanje usluga u užem smislu.

2. Kriteriji iz prethodnog stavka moraju uvažavati osobito: a) broj stanovnika; b) veličinu područja; c) intenzitet turističkih dolazaka; d) postojanja lječilišta, domova i centara koji stvaraju potrebu za prijevozom; e) ponudu drugih sredstava javnog prijevoza; f) broj izdanih licencija i dozvola.

3. Provincija zadatke iz stavka 1. obavlja nakon savjetovanja s općinama i predstavnicima zainteresiranih profesionalnih skupina, poduzetog u okviru posebnog ispitnog postupka.

[...]“

- 13 Članak 17. regionalnog zakona br. 58/1993 utvrđuje uvjete koji su potrebni za upis u provincijski registar vozača. Stavak 1. točka (a) tog članka propisuje da je za upis potrebno „biti državljanin Italije ili države članice Europske ekonomske zajednice“.

Općinski propisi Rima

- 14 Odlukom općinskog vijeća Rima br. 68 od 8. i 9. studenoga 2011., koja sadrži izmijenjeni tekst uredbe kojom se utvrđuju odredbe o javnom izvanlinijskom prijevozu, općina Rim usvojila je uređenje kojim se utvrđuju odredbe o javnom izvanlinijskom prijevozu (u daljnjem tekstu: *Regolamento capitolino*).

- 15 Članak 8. stavak 3. tog propisa određuje da se, kad je riječ o usluzi iznajmljivanja vozila s vozačem, „korisnikovo preuzimanje ili početak pružanja usluge odvijaju na području općine koja je izdala dozvolu, bez obzira na krajnje odredište, uz uvažavanje obveza iz članka 11. stavaka 3. i 4. zakona br. [21/1992]“.

- 16 Člankom 9. stavkom 2. navedenog propisa za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem zahtijeva se raspolaganje garažom koja omogućuje parkiranje vozila koja se koriste za pružanje usluge na području općine.

- 17 Člankom 29. stavkom 1. Regolamentoo capitolino predviđa da se „parkiranje automobila [koji se koriste za pružanje usluge iznajmljivanja vozila s vozačem], za koju je dozvolu izdala općina Rim, obavlja isključivo u garažama naznačenima u dozvoli i u kojima vozila moraju biti na raspolaganju korisnicima“. Članak 29. stavak 2. tog propisa određuje da je vlasnicima dozvola za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem koje su izdale druge općine „odobren slobodan pristup na područje općine Roma Capitale i ZTL-a“ ako pod odgovornošću izjave da „poštuju“ i „ispunjavaju pretpostavke djelovanja“ predviđene zakonom br. 21/1992.
- 18 U tom pogledu odluka br. 403 izvršnog odbora općine Rima od 14. prosinca 2011. uređuje načine i postupke dodjele dozvola pristupa na područje općine Roma Capitale i ZTL-a koji se nalaze na nejeznom području za vozila koja se koriste za uslugu iznajmljivanja s vozačem na temelju dozvola koje su izdale druge općine.
- 19 Temeljem dviju odluka koje su objavljene 12. i 22. ožujka 2012. na internetskim stranicama općine Roma Capitale i Agenzia Roma Servizi per la Mobilità srl., a koje su stupile na snagu 2. travnja 2012., poslovni subjekti koji obavljaju djelatnost iznajmljivanja vozila s vozačem i koji raspolažu dozvolom koju su izdale druge općine moraju platiti oko 90 eura godišnje za dozvolu pristupa ZTL-u te općine.

Glavni postupci i prethodno pitanje

- 20 U glavnim postupcima traži se poništenje Regolamentoo capitolina, odluke izvršnog odbora općine Rima br. 403 od 14. prosinca 2011. te odluka od 12. i 22. ožujka 2012. navedenih u točki 19. ove presude.
- 21 Tužitelji iz glavnog postupka navode više razloga nezakonitosti, i to kako prema talijanskom pravu tako i prema pravu Unije, a koji proizlaze iz zakona br. 21/1992 kako je primijenjen u općini Roma Capitale člankom 8. stavkom 3., člankom 9. stavkom 2. i člankom 29. Regolamentoo capitolina.
- 22 Iako se čini da je tužba u glavnom postupku usmjerena na ukupnost propisa navedenih u točki 20. ove presude, iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da su – u svrhu zahtjeva za prethodnu odluku – pred Tribunale amministrativo regionale per il Lazio posebno dovedene u pitanje odredbe članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 2. i članka 29. stavaka 1. i 2. Regolamentoo capitolina „u dijelu u kojem se pozivaju na primjenu članka 11. stavka 4. zakona [br. 21/1992]“.
- 23 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, čini se da su nacionalni propisi koji se primjenjuju u glavnom postupku suprotni članku 49. UFEU-a i „načelima Zajednice u području tržišnog natjecanja“, utoliko što određuju da se sjedište i garaža prijevoznika moraju nalaziti isključivo na području općine koja je izdala dozvolu, da se narudžbe za usluge iznajmljivanja vozila s vozačem upućuju garaži te da se započinjanje i dovršavanje usluge iznajmljivanja vozila s vozačem moraju odvijati u garaži koja se nalazi u općini koja je izdala dozvolu s povratkom u istu, dok korisnikovo preuzimanje i njegov dolazak na odredište mogu uslijediti i na području drugih općina.
- 24 U tim je okolnostima Tribunale amministrativo regionale per il Lazio odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje, koje je na isti način formulirano u predmetima C-419/12 i C-420/12:

„Sprečavaju li članci 49. UFEU-a, 3. UEU-a, [3. do 6. UFEU-a], 101. [UFEU-a] i 102. UFEU-a primjenu članka 3. stavka 3., članka 8. stavka 3. i članka 11. zakona br. [21/1992], iz razloga što ovi određuju da se ‘sjedište i garaža prijevoznika moraju nalaziti isključivo na području općine koja je izdala dozvolu’, da je, ‘da bi se dobila i sačuvala dozvola za pružanje usluga iznajmljivanja vozila s vozačem, obvezno na temelju valjane pravne osnove raspolagati sjedištem, garažom ili pristupnom platformom smještenima na području općine koja je izdala ovlaštenje’ i da ‘narudžbe za prijevoz vozila s vozačem registriraju se

kod dotičnih garaža. Započinjanje i dovršavanje svake usluge iznajmljivanja vozila s vozačem mora se odvijati u garaži smještenoj u općini koja je izdala dozvolu s povratkom u istu, dok korisnikovo preuzimanje i njegov dolazak na odredište mogu uslijediti i na području drugih općina’[?]“

- 25 Rješenjem predsjednika Suda od 5. studenoga 2012. predmeti C-419/12 i C-420/12 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog postupka kao i presude.

Zahtjevi za prethodnu odluku

- 26 Svojim pitanjima sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li različite odredbe prava Unije tumačiti na način da se protive određenim uvjetima iz nacionalnih, regionalnih i općinskih propisa koji se odnose na ovlaštenje za obavljanje i na sâmo obavljanje djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem na području općine Rima.
- 27 Imajući u vidu način na koji je upućeno pitanje formulirano, na početku treba podsjetiti da u okviru članka 267. UFEU-a Sud nije nadležan izjašnjavati se ni o tumačenju nacionalnih zakonskih ili regulatornih odredbi ni o sukladnosti takvih odredbi s pravom Unije (vidjeti osobito presudu od 18. studenoga 1999., Teckal, C-107/98, Zb., str. I-8121., t. 33. te presudu od 23. ožujka 2006., Enirisorse, C-237/04, Zb., str. I-2843., t. 24. i navedenu sudsku praksu)
- 28 Međutim, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da je u slučaju pitanja koja su neprimjereno formulirana ili koja prekoračuju ovlasti Suda, sukladno članku 267. UFEU-a, na Sudu da iz ukupnosti elemenata koji su mu podneseni – a osobito iz obrazloženja zahtjeva za prethodno pitanje – izdvoji one elemente prava Unije koji zahtijevaju tumačenje, imajući u vidu predmet spora (vidjeti osobito presudu od 11. ožujka 2010., Attanasio Group, C-384/08, Zb., str. I-2055., t. 18. i navedenu sudsku praksu). S toga stajališta na Sudu je, ako se pokaže potrebnim, da preformulira pitanja koja su mu upućena (vidjeti osobito gore navedenu presudu Attanasio Group, t. 19.; presudu od 14. listopada 2010., Fuß, C-243/09, Zb., str. I-9849., t. 39. i navedenu sudsku praksu te presudu od 4. listopada 2012., Byankov, C- 249/11, t. 57. i navedenu sudsku praksu).
- 29 Imajući u vidu spomenutu sudsku praksu, može se reći da – iako se na temelju njegovog teksta čini kao da se upućeno pitanje odnosi na izravnu primjenu prava Unije u glavnim postupcima – u stvarnosti sud koji je uputio zahtjev traži tumačenje tog prava u svrhu tog postupka.
- 30 U tim uvjetima, upućeno pitanje treba shvatiti kao da se njime u osnovi želi saznati treba li članak 49. UFEU-a ili pravila Unije u području tržišnog natjecanja tumačiti na način da se protive zakonodavstvima kao što je ono u glavnom postupku, utoliko što ona u pogledu djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem propisuju precizne obveze detaljno elaborirane u sâmom pitanju.
- 31 U tom pogledu, prvenstveno što se tiče pravila Unije u području tržišnog natjecanja, iz ustaljene prakse Suda proizlazi da nužnost iznalaženja tumačenja prava Unije koje bi bilo korisno nacionalnom sucu zahtijeva da ovaj definira činjenični i pravni okvir upućenih pitanja ili da u najmanju ruku objasni činjenične pretpostavke na kojima se ta pitanja temelje. Ti zahtjevi osobito vrijede u području tržišnog natjecanja, u kojem su uobičajene složene činjenične i pravne situacije (vidjeti osobito gore navedenu presudu Attanasio Group, t. 32. i navedenu sudsku praksu te presudu od 10. svibnja 2012., Duomo Gpa i dr., C-357/10 do C-359/10, t. 22.)
- 32 No, u konkretnom predmetu zahtjevi za prethodnu odluku ne pružaju Sudu činjenične i pravne elemente koji bi mu pomogli utvrditi uvjete u kojima bi zakonodavstva kakva su ona u glavnom postupku mogla potpadati pod doseg odredaba prava Unije u području tržišnog natjecanja. Konkretno, navedene odluke ne pružaju nikakvo objašnjenje u pogledu veze za koju navode da postoji između tih odredaba i glavnih postupaka ili njihovih predmeta.

- 33 U tim okolnostima, u dijelu u kojem su upućena pitanja usmjerena na tumačenje odredaba prava Unije u području tržišnog natjecanja, ona se moraju proglasiti nedopuštenima (vidjeti *per analogiam* osobito gore navedenu presudu *Duomo Gpa i dr.*, t. 24. te presudu od 13. veljače 2014., *Airport Shuttle Express e.a.*, C-162/12 i C-163/12, t. 37. do 42.).
- 34 Kao drugo, što se tiče članka 49. UFEU-a, nesporno je da su svi elementi glavnih postupaka ograničeni samo na jednu državu članicu. U tim okolnostima treba provjeriti je li Sud nadležan izjasniti se o toj odredbi u okviru predmetnih postupaka (vidjeti *per analogiam* osobito presudu od 31. siječnja 2008., *Centro Europa 7*, C-380/05, Zb., str. I-349., t. 64.; presudu od 22. prosinca 2010., *Omalet*, C-245/09, Zb., str. I-13771., t. 9. i 10. te gore navedenu presudu *Duomo Gpa i dr.*, t. 25.).
- 35 Doista, propisi kao što su oni iz glavnih postupaka, a koji se – prema svojem sadržaju – jednako primjenjuju na poslovne subjekte koji imaju sjedište na području Talijanske Republike kao i na one koji imaju sjedište u drugim državama članicama, u pravilu potpadaju pod doseg odredbi koje se odnose na temeljne slobode što ih jamči UEU samo u mjeri u kojoj se primjenjuju na situacije koje imaju veze s razmjenama između država članica (u tom smislu vidjeti osobito presudu od 7. svibnja 1997., *Pistre i dr.*, C-321/94 do C 324/94, Zb., str. I-2343., t. 45.; presudu od 5. prosinca 2000., *Guimont*, C-448/98, Zb., str. I-10663., t. 21. te gore navedenu presudu *Duomo Gpa i dr.*, t. 26 i navedenu sudsku praksu).
- 36 Što se još preciznije tiče članka 49. UFEU-a, iz prakse Suda proizlazi da se ta odredba ne može primjenjivati na djelatnosti koje ne pokazuju nikakvu povezanost s nekom od situacija propisanih pravom Unije i čiji se relevantni elementi ograničavaju na područje samo jedne države članice (u tom smislu vidjeti osobito presudu od 8. prosinca 1987., *Gauchard*, 20/87, Zb., str. 4879., t. 12.; presudu od 20. travnja 1988., *Bekaert*, 204/87, Zb., str. 2029., t. 12.; presudu od 1. travnja 2008., *Gouvernement de la Communauté française i gouvernement wallon*, C-212/06, Zb., str. I-1683., t. 33. te presudu od 21. lipnja 2012., *Susisalo i dr.*, C-84/11, t. 18. i navedenu sudsku praksu).
- 37 U ovom predmetu, budući da glavni postupci pokazuju lokalni karakter te da su činjenice iz glavnih postupaka ograničene samo na jednu državu članicu, ne može se pretpostaviti postojanje prekograničnih učinaka predmetnih propisa. Također, ništa u zahtjevima za prethodnu odluku ne omogućuje zaključiti da glavni postupci mogu biti od bilo kakvog prekograničnog interesa ili da su povezani s nekom od situacija koje predviđa pravo Unije. Sud koji je uputio zahtjev osobito nije objasnio kako bi propisi koji se primjenjuju u glavnom postupku mogli spriječiti poslovne subjekte iz neke druge države članice, različite od Talijanske Republike, u izvršavanju slobode poslovnog nastana iz članka 49. UFEU-a.
- 38 Dakako, iz sudske prakse koja proizlazi iz gore navedene presude *Guimont* slijedi da bi, čak i u potpuno unutarnjoj situaciji, odgovor na pitanja o temeljnim slobodama prava Unije svejedno mogao biti koristan sudu koji je uputio zahtjev, osobito u slučaju kada mu nacionalno pravo nalaže da omogući domaćem državljaninu uživanje istih prava kakva bi u istoj situaciji imao državljanin neke druge države članice na temelju prava Unije (vidjeti osobito presudu od 1. srpnja 2010., *Sbarigia*, C-393/08, Zb., str. I-6337., t. 23. te gore navedenu presudu *Susisalo i dr.*, t. 20. i navedenu sudsku praksu).
- 39 U ovom je slučaju hipoteza spomenuta u sudskoj praksi iz prethodne točke usmjerena – u kontekstu glavnih postupaka – na prava koja bi državljanin neke države članice različite od Talijanske Republike mogao imati na temelju prava Unije ako bi se našao u istoj situaciji kao i tužitelji iz glavnog postupka.
- 40 No, tužbama pred sudom koji je uputio zahtjev tužitelji iz glavnog postupka žele steći – pod uvjetima različitim od onih koji se na njih trenutačno primjenjuju, tj. bez ikakvih uvjeta – pristup području općine Roma Capitale, a osobito ZTL-u koji se nalaze na njezinom području, s ciljem da ondje obavljaju djelatnost iznajmljivanja vozila s vozačem. Ali, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da se takav pristup ne traži radi obavljanja te djelatnosti na ustaljen i trajan način s tog područja, a

temeljem pripadajuće dozvole, već zato da bi se istu obavljalo preciznije i s drugih područja, na osnovi dozvola koje potječu od drugih općina, a bez da bi se pri tome moralo poštovati sve uvjete koje postavljaju navedene dozvole.

- 41 Stoga, za razliku od situacija na kojima se temelje presude poput gore navedene Attanasio Group od 1. lipnja 2010., Blanco Pérez i Chao Gómez (C-570/07 i C-571/07, Zb., str. I-4629.) ili Ottica New Line Di Vincenzo od 26. rujna 2013. (C-539/11), situacija koja je dovela do tužbe u glavnom postupku ne spada pod slobodu poslovnog nastana, već na prvi pogled pod slobodu pružanja usluga.
- 42 U svakom slučaju, sukladno članku 58. UFEU-a, sloboda pružanja usluga u području prometa nije uređena člankom 56. UFEU-a, već glavom VI. trećeg dijela Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji se tiče zajedničke prometne politike (vidjeti presudu od 22. prosinca 2010., Yellow Cab Verkehrsbetrieb, C-338/09, Zb., str. I-13927., t. 29. i 30.). Povrh toga, kako napominje sud koji je uputio zahtjev, djelatnosti iznajmljivanja vozila s vozačem kao što su one iz glavnog postupka u osnovi ne spadaju u polje primjene odredaba donesenih temeljem članka 91. stavka 1. UFEU-a u svrhu liberalizacije prometnih usluga.
- 43 Slijedi da, imajući u vidu specifične okolnosti glavnog postupka, eventualno tumačenje članka 49. ne bi imalo poveznice sa stvarnim stanjem ili predmetom tih postupaka (vidjeti *per analogiam* gore navedenu presudu Sbarigia, t. 23., 24., 27. i 28.). No, kako proizlazi iz ustaljene prakse Suda, Sud u takvim okolnostima nije nadležan odgovarati na prethodno pitanje (u tom smislu vidjeti osobito presudu od 15. prosinca 1995., Bosman, C-415/93, Zb., str. I-4921., t. 61.; presudu od 1. listopada 2009., Woningstichting Sint Servatius, C-567/07, Zb., str. I-9021., t. 43.; gore navedenu presudu Omalet, t. 11. i presudu od 7. lipnja 2012., Vinkov, C-27/11, t. 44.).
- 44 Imajući u vidu sve navedeno, Sud nije nadležan odgovoriti na ove zahtjeve za prethodnu odluku koje je uputio Tribunale amministrativo regionale per il Lazio u dijelu u kojem se odnose na tumačenje članka 49. UFEU-a. U dijelu u kojem se navedeni zahtjevi odnose na tumačenje drugih odredaba prava Unije, treba ih proglasiti nedopuštenima.

Troškovi

- 45 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Sud Europske unije nije nadležan odgovoriti na zahtjeve za prethodnu odluku koje je podnio Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italija), odlukama od 20. lipnja 2012. u spojenim predmetima C-419/12 i C-420/12, u dijelu u kojem se oni odnose na tumačenje članka 49. UFEU-a. U dijelu u kojem se odnose na tumačenje drugih odredaba prava Unije, navedeni su zahtjevi nedopušteni.

Potpisi